

Ljubljana

LETNO POROČILO

N U K

1953

PP607375

P O R O Č I L O

o delu Narodne in univerzitetne knjižnice v letu 1953.

V preteklem 1953. letu je Narodna in univerzitetna knjižnica nadaljevala delo po smernicah, načrtanih v prejšnjih letih.

Uspeh dela podrobneje kažejo poročila posameznih oddelkov (gl. niže). Poudariti velja tu najprej porast obiska (158.055 bralcev proti 144.173 v l. 1952), in večje število izposojenih knjig (147.986 proti 107.581 v l. 1952).

Ena poglobitvenih skrbi je bila, da bi knjižnica čimbolj mogla izpolnjevati važno nalogo: nuditi bralcem čim več znanstvene in strokovne literature. Sem gre tudi evidentiranje zalog in nabava najnovejših publikacij. Prvo je v preteklem letu rodilo več uspeha kakor drugo.

Za evidentiranje zalog, ki so doslej bile v nepreglednih kupih, smo ustvarili pogoje z adaptacijo podstrešnih prostorov. Z reorganizacijo in boljšo opremo časopisnega oddelka bo omogočena večja preglednost in dostopnost časnikov in časopisov. Tudi nova namestitve katalognih omaric pred čitalnico (sicer le začasno na adaptiranem hodniku) bo bralcem dobrodošla, ker je preglednejša.

Med uspehe gre redno objavljane mesečne bibliografije v "Knjigi 53", zlasti pa v tisku izšla Bibliografija za l. 1951, ki zajema poleg knjig in periodik tudi članke. Inozemske novosti se objavljajo od časa do časa v "Borbi". Tudi razstave so po svoje prispevale k publiciteti knjižnice: v preteklem letu so bile štiri razstave: Slovenski tisk v letu 1952, Prešernova literarna zapuščina, Ljubljana v tisku in Emil Zola (gradivo iz Pariza z našimi dopolnitvami).

Med ovire za pravi napredek knjižnice je šteti predvsem težave pri nabavljanju inozemskih knjig in revij. Tako je kredit za knjige bil odločno premajhen, tudi devizna sredstva niso bila predvidena s proračunom. Zato ni mogoče smotrno izpopolnjevati vrzeli, ostale še od požara pred 10 leti, in nabavljati toliko, kolikor bi

bilo potrebno. Zlasti bi morala NUK imeti neprimerno več tujih revij.

Nadaljnja ovira je stiska s prostori; najbolj je občutno pomanjkanje bibliografske in katalogne sobe pri veliki čitalnici, potem posebne profesorske čitalnice, nekaj manjših čitalnic pri posameznih oddelkih, da ne govorim o neprimernih delovnih sobah.

Redno in uspešno delo je v nekaterih oddelkih oviralo premajhno število osebja; to se je ponekod skrčilo tudi zaradi več primerov daljših bolezni. Konec leta se je izboljšala sistemizacija osebja, tako da se bo stanje osebja v prihodnjem ^{pojavilo} izboljšalo.

Med ovire je šteti tudi to, da nimamo lastnega računovodstva. Te posle je opravljalo za nas računovodstvo Univerze, a ne vedno s pravim razumevanjem za naše potrebe.

Želeli pa bi bilo več kontakta z Univerzo in drugimi visokimi šolami ne v administrativnih poslih, temveč v takih, ki so bistveni za dobro bibliotečno politiko, predvsem v povezavi s knjižnicami Univerze in drugih visokih šol, zlasti zaradi nabave knjig in revij. Knjižnični odbor bi bil najboljša povezava, vendar se je ta šele sredi leta po daljšem premoru na hvalevredno pobudo tov. rektorja spet sestel. Njegovo delo je rodilo že nekaj uspehov (dodelitev deviz). Treba bo še poskrbeti, da bo pri naročilih knjig in revij večja koordinacija.

FINANČNO STANJE

Od odobrenih kreditov za leto 1953 smo porabili:

	Odobreno	Porabljeno	Ostane
Osebni krediti	6,570.500.-	6,569.764.-	736.-

MATERIALNI KREDITI

	Odobreno	Porabljeno	Ostane
1. Pisarniške potrebščine	50.000.-	50.000.-	--
2. Kurjava s prevozom	1,113.080.-	1,111.480.-	1.600.-
3. Razsvetljava	586.920.-	586.920.-	--
4. Čiščenje in vzdržev. posl.	400.000.-	399.456.-	544.-
5. Poštni in telegr. stroški	220.000.-	220.000.-	--
6. Dopolnitev inventarja	370.000.-	369.977.-	23.-
7. Prevozni stroški	5.000.-	4.932.-	68.-
	2,745.000.-	2,742.765.-	2.235.-

FUNKCIONALNI IZDATKI

	Odobreno	Porabljeno	Ostane
1. Nabava knjig in rok.	1,413.719.-	1.412.400.-	1.319.-
2. Knjigoveznica	200.000.-	199.998.-	2.-
3. Foto-laboratorij	107.781.-	107.781.-	--
4. Izdaja bibliog.	50.000.-	50.000.-	--
	1,771.500.-	1,770.179.-	1.321.-

Skupaj porabljeno din 11,082.708.-

Pri izvajanju letnega proračuna je bilo opazati pomanjkanje kreditov, kar je včasih tudi oviralo redno poslovanje.

PROSTORNINSKO STANJE

Stanje prostorov je ostalo bistveno neizpremenjeno. Naša ustanova je danes v svoji stavbi tako utesnjena, da ji pomanjkanje

prostora otežkoča redno poslovanje. Tako ima danes Filozofska fakulteta v naši stavbi 25 večjih in manjših sob, kar da 974.28 m² površine. Zato je n.pr. Francoski oddelek nameščen v skladiščnih prostorih s cementnim tlom, kar je za obiskovalce in uslužbence tega oddelka precej nerodno. Prav tako je v skladišču oddelek za narodno-osvobodilni tisk. Celo iz stranišnega prostora smo morali napraviti pisarne, iz drugega stranišča pa smo pridobili prostor za fotografski laboratorij. Neprimerno je tudi, da moramo uporabljati razstavno dvorano zdaj za razstavo, zdaj za skladišče, zdaj za pisarniški prostor. Več oddelkov si pomaga z enim samim prostorom, ki rabi hkrati za delovni prostor, za stranke (čitalnico) in za skladišče.

STANJE OSEBJA

Med letom 1953 so odšli iz Narodne in univerzitetne

knjižnice naslednji uslužbenci:

Akrapovič Sonja - strojepiska

Gostinčar Dušan - fotograf

Karlin Maja - knjižničar

Med letom 1953 so prišli v Narodno in univerzitetno

knjižnico naslednji uslužbenci:

Guzelj Breda - referent

Kovač Iva - pisarniški referent

dr. Canjkar Stanko - znanstveni sodelavec

Kramar Viktor - fotografski mojster

Arhar Vojan - bibliotekar

Zalar Amaliya - snažilka

Božič Nežka - garderoberka

Dne 31. decembra 1953 je imela Narodna in univerzitetna knjižnica te-le uslužbenice:

Prosvetno-znanstvena služba:

- ✓ 1. dr. Rupel Mirko - znanstv. sodel. (upravnik)
- ✓ 2. dr. Bohinec Valter - " " ✓
- ✓ 3. Gspan Alfonz - " " ✓
- ✓ 4. Kalan Pavle - " " ✓
- ✓ 5. dr. Kermavner Dušan - " " ✓
- ✓ 6. Logar Janez - " " ✓
7. dr. Canjkar Stanko - " " ✓
8. Berčič Branko - bibliotekar ✓
9. Jugovec Mihaela - " ✓
10. Ludvik Dušan - " ✓
11. Podpac Justina - " ✓
12. Razinger Radojka - " ✓
13. Rijavec Josip - " ✓
14. Šlajpah Mara - " ✓
15. Zorman Vinko - " ✓
16. Zwitter Majda - " ✓
17. Arhar Vojan - " ✓ *Lijep, Bulovec ✓*
18. Božič Majda - knjižničar ✓
19. Bulovec Štefka - " ✓
20. Doležal Vanda - " ✓
21. Lipša Nevenka - " ✓
22. Oblak Jakob - " ✓
23. Posavec Ančka - " ✓
24. Stojkovič Majda - " ✓
25. *Bida, Ivanja ✓*
Vode Marjan - " ✓
26. Žužek Jože - " ✓
27. *Trampelj Vanda ✓*
28. *Kurajica Ljilja ✓*
Rajar Ivan ✓

Upravna stroka:

1. Razpotnik Anton - referent
2. Guzelj Breda - "

Pisarniški uslužbenci:

1. Dolenc Jakob ✓ - administrator
2. Pintarič Ivan ✓ - "
3. Dobravec Slavka ✓ - pisarniški referent
4. Šafec Marija ✓ - " "
5. Šubic Gabrijel ✓ - " "
6. Šušteršič Franja ✓ - " "
7. Zlatnar Mila ✓ - " "
8. Zorko Franjo ✓ - " "
9. Kovač Iva ✓ - " "
10. Justin Matko ✓ - pomožni pisarniški referent
11. Lavrih Anton ✓ - arhivar
12. Kralj Vera ✓ - strojepiska II. razr.
13. Čepon Anica ✓ - strojepiska III. razr.

Pomožni uslužbenci:

1. Gregorič Anton - pom. uslužb. telefonist
2. Koglar Martin - " " "
3. Prezelj Joahim - " " "

Kvalificirani delavci:

1. Škerl Gabrijel - knjigoveški mojster
2. Lampič Rudolf ✓ - knjigov. višji spec.
3. Lumbar Ivan - " " "
4. Ložar Edvard - kurjač
5. Kramar Viktor - fotograf

Polkvalificirani delavci:

1. Repnik Ivan - skladiščnik
2. Dolenc Alojzija - šivanje knjig

Nekvalificirani delavci:

1. Erman Anica - snažilka

2. Jamnik Alojzija - snažilka ✓
3. Luznar Marjeta - " ✓
4. Martinčič Alojzija - garderoberka ✓
5. Pracni Dora - snažilka ✓
6. Šafec Albina - garderoberka ✓
7. Zalar Amalija - snažilka ✓
8. Božič Nežka - garderoberka ✓

Honorarno osebje:

1. Zepič Ludvik - vodja glasbenega oddelka

Skupno je bilo dne 31. decembra 1953 v Narodni in univerzitetni knjižnici 61 uslužbencev.

Strokovni izpit je opravil 1 uslužbenec.

UPRAVNA PISARNA

Vložni protokol izkazuje v preteklem letu 1144 zaporednih števil. Poverljivi protokol izkazuje 4 dopise.

V letu 1953 je Narodna in univerzitetna knjižnica posodila čitalcem izven Ljubljane 192 zvezkov. Dalje je izposlovala posojilo knjig, in sicer z Dunaja 68 zvezkov, iz Zagreba in Beograda pa 177 zvezkov. Čitalcem je bilo izdanih 3208 legitimacij.

EKONOMAT

Plan dela v preteklem letu ni bil izpolnjen. Kljub prizadevanju nam ni uspelo popraviti fasade na dvoriščni strani, kjer se škoda iz dneva v dan veča. Okenske okvire, ki so v skrajno slabem stanju, smo uspeli prepleskati samo na zunanji strani stavbe, ne pa tudi na dvoriščni strani. Tudi naprave centralne kurjave čakajo že na potrebno generalno popravilo. Kljub tem ^{ne} uspehom pa smo v preteklem letu s pomočjo izrednih kreditov, domače delovne sile in darov nekaterih podjetij uspeli zasilo urediti dva podstrážna prostora za

knjižna skladišča, nabavili nove katalogne omarice, postavili pregradno steno v časopisni čitalnici, dobili v dar 3 pisalne stroje, nabavili potrebne police za časopisje in periodiko ter izdelali celo vrsto navadnih lesenih polic.

Vseh računov je bilo prejetih 640, od tega jih je vpisanih v Dnevnik nabavk ~~218~~ 389, v knjigo Razvid plačanih del in storitev 218.

VELIKA ČITALNICA:

Velika čitalnica je bila odprta za občinstvo v delavnikih po 14 ur od 7. do 21. ure, v juliju, avgustu in septembru pa po 7 ur od 8. do 12. ure in od 15. do 20. ure. V sobotah popoldne je bila zaradi čiščenja od 14. ure dalje zaprta. V avgustu je bila zaprta zaradi velikega čiščenja od 3. do 10., torej 7 delovnih dni, občinstvu smo pa po možnosti postregli v časopisni čitalnici.

Vseh obiskovalcev je bilo 136.974, med njimi študentov 129.946 (moških 76.718, žensk 53.228), iz drugih poklicev 6.628 (moških 4.513, žensk 2.115). Največji obisk je bil marca (16.021 oseb), najmanjši v avgustu (2.016 oseb). V primeri z l. 1952 je bilo število obiskovalcev večje za 14.891 oseb.

Zvezkov je bilo izdanih 121.317, to je za 38.125 več kakor prejšnje leto.

Na dom je bilo izposojenih 3.727 strankam (osebam in ustanovam 4.715, za 102 kosa več kakor l. 1952.

Reklamacij je bilo odposlanih po pošti 492.

SKLADIŠČA:

Uslužbenci skladišča so poleg rednega dela bili v preteklem letu zaposleni pri gradnji in ureditvi novih knjižnih skladišč, zbiranju gradiva za razne razstave, raznih selitvah itd.

ČASOPISNI ODDELEK:

Časopisni oddelek je bil približno 3/4 leta brez stalnega osebja in je zato bil v preteklem letu v velikih težavah. Dolgoletni vodja oddelka tov. Pintarič je v mesecu marcu zbolel, njegov naslednik je postal tov. Rijavec, bibliotekar. Zaradi nestalnosti in premajhnega števila osebja sta zato trpela kakovost in učinek dela do meseca septembra, ko se je število osebja povečalo in ustalilo.

Novo osebje se je znašlo pred težkimi nalogami, in sicer:

1. S primerno preureditvijo prostorov poboljšati delovne pogoje v oddelku. Kljub skromnim finančnim možnostim smo ta problem v glavnem rešili.

2. Začeti s temeljito reorganizacijo poslovanja, ki se je kljub velikemu prizadevanju prejšnjega osebja izkazalo kot neprimerno za nove potrebe knjižnice. V zvezi s tem je bil izdelan načrt preureditve oddelka, ki bo v bodoče osnovno vodilo pri delu.

Časopisni oddelek je v letu 1953 prejemal periodične tiske po naslednji tabeli:

Pregled periodičnega tiska (tekočega),

ki ga je časopisni oddelek NUK prejemal (prejel) v 1.1953.

Jugoslavija			Inozemstvo		
Republika oziroma narodna manjšina	časopisov revij	časnikov	Država oz. narod	časopisov revij	časnikov
Slovenija	142	53	Anglo-Amer.	81	15
Hrvatska	170	69	Avstrija	8	-
Srbija	232	84	Belgija	1	-
Bosna in Herceg.	42	23	Čehi	3	-
Črna gora	7	3	Danska	2	-
Makedonija	27	7	Finska	1	-

Madari	9	6	Francija	15	2
Nemci	2	1	Indonezija	1	-
Italijani	4	1	Italija	2	2
Arnavti (Šiptarji)	4	3	Izrael	2	-
Turki	1	1	Nemčija	12	-
Slovaki	4	1	Poljska	5	-
Čehi	2	2	SSSR	11	-
Bolgari	-	2	Slovaki	1	-
Romuni	3	3	Švedska	1	-
Rusini	-	1	Švica	14	-
			Latinska Amerika	2	-
Skupaj	649	260		160	19

N.B. V časopise oziroma časnike so vračunane tudi vse sorodne period. publikacije, zato pregled ni popolnoma realen.

KATALOGI:

Zamenjava z inozemstvom:

V letu 1953 smo zamenjavali z 105 ustanovami v 23 ih državah, in sicer:

Anglija	7	Argentina	2	Australija	1	Austrija	9
Belgija	4	Bolgarija	1	Braziliya	2	ČSR	2
Danska	4	Francija	12	Indija	2	Italija	4
Izrael	2	Japonska	1	Kanada	1	Nemčija	7
Nizozemska	3	Norveška	2	Poljska	2	S T O	3
Švedska	3	Švica	8	U S A	23		

V FLRJ zamenjujemo z 20 ustanovami.

Z zameno smo pridobili v letu 1953 633 knjig in 62 redno izhajajočih periodik.

Z nakupi se je fond povečal v letu 1953 z 636 knjigami in 76 periodičnimi publikacijami.

V inozemstvo smo za zameno odposlali 544 knjig in 64

periodičnih publikacij.

Študijskim knjižnicam smo odstopili sledeče publikacije:

Mariborski 32, Celjski 418, Novomeški 290, Postojnski 730, Ptujski 361, Ravenski 521, Kranjski 460, Tržaški 230. Mestni knjižnici v Kopru smo delno v zamenjavo oddali 452 publikacij.

Protokol zaznamuje 343 dopisov. V njem niso šteti dopisi na naših formularjih, ki so priloženi našim pošiljkam in potrjeni vrnjeni.

Redno se je izdelovala in izpopolnjevala kartoteka desiderat, zamenjalna in nakupna kartoteka. Vsi katalogi in prospekti so urejeni po državah in alfabetično. Strankam se je nudila pomoč pri ocenjevanju knjig in pri sestavljanju naročil.

Predakcesija:

Delo predakcesijskega oddelka je tesno povezano z delom akcesijskega oddelka. Referent za nakupe in zamenjave dela sicer samostojno, zato pa odpade vse delo pri sprejemu množičnih darov, množičnih nakupov in obveznih primerkov (razen tehničnega dela) na akcesijski oddelek.

V 1.1953 smo redno odpošiljali obvezne primerke osrednjim znanstvenim knjižnicam v republikah, enako tudi do 1. septembra slovenskim študijskim knjižnicam. Po novi Uredbi o obveznem pošiljanju tiskov (Ur. list FLRJ št. 27-216/53) slovenske študijske knjižnice ne prejema več obveznih primerkov. Ker pa so nekatere slovenske tiskarne še po 1. septembru pošiljale več izvodov, kot jih predpisuje imenovana Uredba, smo študijskim knjižnicam po 1. septembru poslali 2 pošiljki teh tiskov. Razen tega jim zaradi pregleda nad slovenskim nanovo izšlim tiskom pošiljamo sezname tiska, ki ga prejme NUK v poedinih mesecih.

Kot v prejšnjem letu smo hkrati s sezname obveznih

primerkov sporočali netočnost pri numeriranju periodik, spremembo naslovov itd.

Oddelek je imel precej opravka z reklamacijami obveznih primerkov. V večini primerov smo uspeli. Vendar se je pojavila potreba po točnejšem evidentiranju periodik. Zato smo uvedli za 1. 1954 kartoteko periodik.

Tov. Lavrih Anton je v 1. 1953 odposlal 64.472 obveznih primerkov.

Akcesija:

Koliko se je v 1. 1953 vpisalo knjig v inventarne knjige v štirih četrtletjih in na kakšen način so prišle v knjižnico, kažejo naslednji statistični podatki:

tromesečje:	O	N	Z	D	FZC	Skupaj
I.	3.601	112	34	275	1.075	5.097
II.	3.084	294	215	866	663	5.122
III.	2.611	100	301	626	275	3.913
IV.	3.433	130	83	3.457	8.560	15.663
1. 1953	12.729	636	633	5.224	10.573	29.795

Od 29.795 zvezkov, vpisanih v inventarne knjige, odpade na osebje v akcesiji 18.691 zvezkov, na honorarne uslužbence pa 11.103 zvezkov. Število obveznih primerkov bi bilo še večje, ako bi prejimali obvezne primerke tudi po 1. septembru še v dveh ali treh izvodi.

Glede na novo Uredbo o obveznem pošiljanju tiskov je bilo potrebno uvesti kartoteko takih del, ki bodo potrebna v več izvodi.

Priložena statistična tabela kaže, v kakšnih jezikih so bile natisnjene knjige, ki smo jih vpisali v inventarne knjige:

Inventarna knjiga	slovenske	srbohrv.	nemške	angleške	francoske	italijanske
obveznih primerkov	2.149	8.996	162	266	194	34
FZC	5.428	2.077	2.398	53	254	160
Darov	2.290	1.468	249	320	328	117
Nakupov	281	50	128	57	8	36
Zamen	26	122	128	28	118	183
Skupaj	10174	12.713	3.065	724	902	530

Inventarna knjiga	španske	ruske	maked.	skipet.	bolg.	čehosl.	latinske	madž.
obveznih p primerkov	-	1	552	91	-	41	38	125
FZC	1	13	-	2	4	65	108	2
Darov	5	288	58	17	30	26	14	14
Nakupov	-	11	-	-	2	40	22	1
Zamen	1	1	3	-	7	1	5	-
Skupaj	7	314	613	110	43	173	187	142

Inventarna knjiga	romun.	grške	esper.	švedske	nizozem.	norveške	poljske	luž. srb.
obveznih primerkov	59	1	20	-	-	-	-	-
FZC	1	-	1	2	-	-	4	-
Darov	-	-	-	-	-	-	-	-
Nakupov	-	-	-	-	-	-	-	-
Zamen	-	-	-	-	1	8	-	1
Skupaj	60	1	21	2	1	8	4	1

Seznam knjig
po jezikih

slovenske	10.174
srbohrvatske	12.713
luž.srbske	1
nemške	3.065
angleške	724
francozke	902
italijanske	530
španske	7
ruske	314
makedonske	613
skipetarske	110

Seznam knjig
po jezikih

bolgarske	43
čehoslovaške	173
latinske	187
madžarske	142
romunske	60
grške	1
esperanto	21
švedske	2
nizozemske	1
norveške	8
poljske	4

Skupaj knjig 29.795

Koliko knjigam je akcisijski oddelek dal signature v štirih četrtletjih l. 1953, je razvidno iz naslednjih statističnih podatkov:

Četrtletje: Redna postavitev: Arhivski primerki: Duplikati: Skupaj:

I.	2.371	848	1.934	5.153
II.	2.037	385	1.307	3.729
III.	1.973	295	1.400	3.668
IV.	2.497	2.913	7.674	13.084
	8.878	4.441	12.315	25.634

Ob koncu l.1953 so ostale v akcisijskem oddelku naslednje knjige, ki so že vpisane v inventarne knjige in ki jim še nismo dali signatur:

obveznih primerkov 2.300

nakapov 70

zamen 73

darov in knjig iz Federalnega zbirnega centra 3.032,

Skupaj 5.475. Število knjig je tako visoko, ker smo to delo zaradi zastoja v katalogih namenoma zavrli.

Knjigovezu smo oddali 918 knjig za vezavo in popravilo.

V oddelku je prakticiralo 5 praktikantov, ki^{se} so v 144 urah uvažali v delo akcesije. Uvedli smo v delo tudi 3 honorarne uslužbence. Razen tega smo nudili večkrat strokovno pomoč Pionirski knjižnici v Ljubljani in Ljudski knjižnici v Rušah.

Vložni zapisnik zaznamuje 443 dopisov.

Značilno za delo akcesije v 1.1954 je predvsem naslednje:

1.) Z delom smo prišli na tekoče. Vpisali smo vse korporativne spise, razsortirali in vpisali v inventarne knjige večje nakupe in zaplembe, ki so še ostali po odpravi skladišča v akcesiji.

2.) Izčistil se je v delu kriterij za sortiranje velikih darov in nakupov in tudi glede ostalega dela (izbor knjig za postavitev, kartoteke, način vpisa v inventarne knjige, odlaganje tiskov), tako da bo mogel oddelek v 1.1954 izdelati pravila glede svojega dela.

3.) Honorarni uslužbenci so vpisali vsa slovenika in kroatika, ki so bila določena za vpis, tako da to delo v letu 1954 ne bo obremenjevalo akcesijskega oddelka. Honorarni uslužbenci so delo glede na število knjig in glede na kvalitetno delo zadovoljivo izvršili.

Akcesijski oddelek je bil v svojem delu tesno povezan z ostalimi oddelki knjižnice, predvsem s časopisnim oddelkom, bibliografijo in katalogi.

Glavni katalog :

Katalogizirali so se prvenstveno obvezni primerki in knjige, pridobljene po nakupu in zamenj, ter važnejša tuja dela. Od darov in FZS se je povečala posebna skrb slovenskim in srbohrvatskim tiskom.

Statistika:

1.) Katalogizirane knjige 12.507 zvezkov

2.) Katalogizirani arhivski izvodi 1.433 "

3.) Katalogizirane dublete

2.789 zvezkov

Poleg navedenega dela je oddelek pošiljal sezname novitet in tujih periodik Bibliografskemu institutu FLRJ, sestavljal sezname novitet za objavo v Slovenskem poročevalcu in Borbi in urejal razstavo novitet v čitalnici. Mnogo truda je bilo vloženega pri uvajanju praktikantov v knjižničarsko delo, kakor tudi ^{mu}dajanje ^uinformacij pri iskanju zaželenne literature.

Stvarni katalog:

Geslovno in sistematsko je bilo katalogiziranih 6.402 enot, prekatalogiziranih pa 589, skupno torej 6.991 enot. Revizija DK in ASK po planu ni bila izpolnjena, ker se je osebje zmanjšalo in se je izvršil prehod k popravljanju obeh katalogov sproti z novo katalogizacijo. Popravljenih je bilo 12.507 katalognih listkov. Stvarni katalog je poleg katalogizacije opravljal tudi statistiko prirastka katalogizacijskih enot in od 1.4.1953 dalje tudi kompletacijskih zvezkov v celoti, po strokah in po izvoru.

Rokopisni oddelek:

V teku leta 1953 se je inventar povečal za 102 številki, to je za 1.104 enote. Darov je bilo 72 (572 enot), zamenjavi ~~12~~ 2 (66 enot) in nakupov 30 (466 enot), kakor je razvidno iz inventarne knjige (str. 50-57). Med najpomembnejšimi pridobitvami so:

a.) fotografski posnetki 37 Trubarjevih pisem, 2 Kre-
ljevih, Konzulovega glagolskega poizkusnega lista, Trubarjevega Ka-
tekizma 1567 in Ene duhovske pejsmi, F. Trubarja Abecedarija 1566,
J. Andrea Ene lepe inu pridne pridige 1588, Murnovih pesmi in
pisem, Prešernovega posvetila Krsta B. Smolnikarju, Markovičevega
Prešernovega portreta in Goriške Soče 1879-1880:

b) Kronika jezuitskega kolegija v Ljubljani 1722-1773,
korekturni odtis Cankarjevega Hlapca Jerneja in 2 njegovi pismi,
Jožice Korparjeve Spomini na Iv. Cankarja, Blaznikov Arbeitsbuch I

in II z delom njegove korespondence, del arhiva Slovenskega Naroda s Cankarjevimi, Župančičevimi, Golarjevimi, Tavčarjevimi in drugimi rokopisi, Josipa Novaka Bibliografija slov. učiteljev, del zapuščine Iv. Groharja, ostanek Stritarjeve zapuščine z Dunaja, prve pole Gregorčičevih Poezij 1882 s pesnikovimi popravki in Erjavčevimi opombami, budistična pridiga v kambodskem pismu in stari **siamščini** na palmovih listih, pisma Sr. Kosovela, prepis V. Rizzija kritike Prešernovih Poezij, zapuščina Iuka Jerana, E. Kristana Kraljevanje, Prežihova Jmanica. Darove so nam poklonili Jožica Korpar, Cvetko Kristan, Janko Lavrin, Janez Logar, Peter Martić, Jule Molnar, Rasto Pustoslavšek, Mirko Rupel, Štefan Tausig i dr. Arhivalije o slov. protestantizmu iz graškega deželnega arhiva in tŭbinške univerzitetne biblioteke (Slavisches Bŭcherdruck) in Vošnjakova pisma (prej last dr. Dragotina Lončarja) še niso vpisana v inventarno knjigo, ker se šele urejajo za inventarizacijski popis.

Katalogizacija je redno napredovala do premestitve tov. Berčiča in do spremembe delovnega načrta, kŕ je ta oddelek prevzel popis inkunabul. Obdelana je bila 3.101 enota, novih listkov je bilo napisanih in vstavljenih skupaj 1.038. Za kartoteko filmskih posnetkov je bilo napisanih 120 listkov. Sestavljena je bila pomožna kartoteka inventariziranega, pa še ne obdelanega gradiva. Pregledanih in popisanih je bilo 142 inkunabul iz NUK in 78 iz istrskih in drugih knjižnic. Pri tem se je izkazalo, da so vse naše inkunabule potrebne nujne restavracije, ker so nekatere v slabem stanju. Najhujši primeri se za silo rešujejo tako, da jih vlagamo v mape na trake.

Osebje oddelka je sodelovalo pri ureditvi vseh razstav, ki so bile prirejene v naši ustanovi.

Bibliografski oddelek:

V minulem letu je oddelek izvršil sledeče delo:

1.) Za tekočo Slovensko Bibliografijo knjig in časopisnih člankov iz leta 1953:

napisani listi			knjige in članki			inform.
knjige	članki	DK	kontr.	alfab.	vlož.	
942.258	8.694	9.913	12.985	12.312	12.312	1.630

2.) Dvojna kontrola tiska Slovenske bibliografije za l. 1951.

3.) Mesečni sezname slovenske publicistike od decembra 1952 do decembra 1953. (za Knjigo 53 in za Zavod za statistiko in evidenco LRS v Ljubljani.)

4.) Sestava Slovenske Bibliografije za l. 1952:

a.) Bibliografija časopisja in knjig obsega 179 tipkanih pol, t.j. 1.127 tekočih števil in razna kazala in statistike.

b.) Bibliografija časopisnih člankov, razprav in leposlovja obsega 541 strani t.j. 6.996 tekočih števil in abecedno kazalo avtorjev.

c.) Izvršena je bila glavna kontrola obeh tipkanih delov Slovenske bibliografije za leto 1952.

5.) Dajali in iskali smo knjižne in literarne informacije, t.j. postregli smo strankam ustno in pismeno, reševali smo časopisne šifre in psevdonime ter dopolnjevali pomanjkljive knjižne podatke.

Grafični in kartografski oddelek:

Zbirke so napredovale kakor sledi:

- 1.) Zemljevidov je bilo katalogiziranih in uvrščenih v mape 203 in 43 dupl.
- 2.) Katalogizacijo atlantov smo morali odložiti;
- 3.) Zbirka portretov je napredovala za 23⁴ kosov;
- 4.) Zbirka razglednic je napredovala za 1.048 kosov in 88 dupl.;
- 5.) Grafik ni bilo mogoče katalogizirati, pač pa je bilo katalogiziranih 80 osmrtnic, druge zbirke so napredovale le malenkostno (klišeji, stenski koledarji, diplome itd.)
- 6.) Zbirka lepakov se je pomnožila za 653 kosov in 622 duplikatov.

Za leto 1953 pripravljeni načrt ni bil izpolnjen. Uslužbenka oddelka, je bila v začetku leta na porodniškem dopustu, pozneje pa je bila zaradi nujne službene potrebe premeščena v drug oddelek. Ta odsotnost se je pri delu oddelka močno odražala. Izostala je zlasti v načrtu predvidena katalogizacija novejših atlantov in katalogizacija grafik. Poudariti pa je tudi treba, da oddelku že močno primanjkuje prostor za smotrno postavljanje zbirk.

Francoski oddelek:

Ustroj in poslovanje francoskega oddelka je bilo v preteklem letu enako kot v prejšnjih letih. Knjige se izposojajo bralcem na dom, periodika, slovarji, albumi reprodukcij, bibliografije itd. pa so jim na razpolago v čitalnici.

Vse knjige in revije, ki jih je oddelek med letom prejel, so bile dar francoske vlade. Revije prihajajo direktno iz Francije, dnevno časopisje in nekatere uradne periodične publikacije dobivamo preko konzularne agencije v Ljubljani, knjige pa prihajajo preko Francoskega inštituta v Zagrebu.

Knjižna zaloga oddelka se je med letom povečala za 170 zvezkov.

Inventarna knjiga periodik izkazuje letos 73 naslovov časopisov in časnikov.

Statistika:

Vpisi v inventarne knjige:	periodika	73 kosov
	knjige	170 "
vpisi v dnevnik periodik		2.354 "
katalogiziranje		334 zvezkov
abecedni katalog		567 listov
stvarni katalog		472 "

Glasbeni oddelek:

Zbirka muzikalij narašča z rednim dotokom obveznih prié merkov, z nakupi in s postavljanjem do zdaj še neobdelanih muzikalij prejšnjih zalog.

V preteklem letu je bilo skupno katalogiziranih 1.955 kosov. V imenski-abecedni katalog je bilo vstavljenih 2.615 novih listkov ter izvršenih 592 vpisov na prejšnje liste. Novih gesel, v abecednem stvarnem katalogu je bilo 25, medtem ko je bilo 1.485 vpisov na prejšnje liste. V inventarno knjigo je bilo novih vpisov 2.908, v posebni spisek pa 561.

Še vedno je najvažnejša naloga oddelka ta, da se čimprej popiše in bibliotekarsko obdela vsa zaloga muzikalij, ki leže še neobdelana pa je za našo glasbeno kulturo zelo važna. Z odobritvijo novega delovnega mesta v tem oddelku bo to nalogo lažje izvesti .

Knjigoveznica:

Oddelek je izvršil 1.737 vezav knjig, večidel z zlatim ali črnim napisom: precejšnje število knjig je bilo vezano v polusnje. Poleg tega glavnega dela pa je oddelek izvrševal še celo vrsto drugih del, kot: restavriranje knjig, kaširanje zemljevidov, tiskanje lepakov itd.

Fotografski oddelek:

Foto oddelek je med letom 1953 fotografiral in
5.893 posnetkov, kopiral 2.632 in naredil povečav 1.424 .

S T A T I S T I K A

PRIRASTEK

Prirastek po inventarjih je znašal v letu 1953:

	Obvezni primerki	Nakup	FZC	Zamenjava	Darovi	Skupaj
knjige	12.729	636	10.573	633	5.224	29.795
" franc.odd.					170	170
periodik	900	76		62	41	1.088
" franc.odd.					73	73
rokopisov(enot)		466		66	572	1.104
muzikalij	567	62	2.190	28	82	2.929
zemljevidi in atlasi	71	1	164	2	24	262
fotogr., graf., razgled., osmrt., lepaki	1.362	-	1.102	64	151	2.679
Skupaj	15.638	1.241	14.029	855	6.337	38.100

POSTAVITEV

Notranje delo:

Oddelek imenskega kataloga je v preteklem letu katalogiziral 12.507 knjig, 2.789 dublet in 1.433 arhivskih primerkov, oddelek stvarnega kataloga pa 6.991 knjig. V francoskem oddelku je bilo katalogizirano 334 enot, v rokopisnem oddelku 3.954 enot, v glasbenem 2.302 enot in v grafično-kartografskem oddelku 2.941 enot. Skupno torej 31.818 enot.

O B I S K

	Študenti			Ostali			Skupaj
	moški	ženske	vseh	moški	ženske	vseh	
Vel. čitalnica	76.718	53.228	129.946	4.514	2.114	6.628	136.574
Časop. "	5.725	2.545	8.270	2.639	738	3.377	11.647
Rokop. oddelek	135	136	271	1.338	213	1.551	1.822
Franc. "	1.457	1.661	3.118	1.919	1.624	3.543	6.661
Glasb. "	228	119	347	238	21	259	606
Graf. in kart."	252	109	361	320	64	384	745
	84.515	57.798	142.313	10968	4.774	15.742	158.055

Če prištejemo še 121 ekskurzij s 1.964 obiskovalcev, znaša ves obisk **160.019**.

I Z P O S O J A N J E K N J I G

	Tu	Na dom	skupaj
V veliki čitalnici	121.317	4.715	126.032
v časopisni "	10.824	-	10.824
V rokopis. odd.-rokop. knjige	2.509 2.074	- -	2.509 2.074
V franc. oddelku	-	4.046	4.046
V glasb. "	916	812	1.728
V graf. in kart. odd.	687	86	773
Skupaj	138.327	9.659	147.986

V Ljubljani, dne 1. februarja 1954.

24 x 4
96
75
127

10 x 25
25 x 3

800 x 15
12000

160
16
24
12
10

222

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

D

II 470484

1953